



Gana - narava na razstavi

// Ines Kavgić

Površina: 238.533 km²

Št. prebivalcev: 25 milijonov (podatek za l. 2011), 27 milijonov (l. 2014)

Št. vrst ptic: 751

Zanimive vrste ptic: peščenec (*Calidris alba*), kraljeva čigra (*Thalasseus maximus*), črna prosenka (*Pluvialis squatarola*), komatni deževnik (*Charadrius hiaticula*), safirasti čebelar (*Merops muelleri*), rdečegri čebelar (*Merops bullocki*), gozdomce vrste *Halcyon senegalensis*

Varstveni problemi / dejavniki ogrožanja: Gana se spopada z mnogimi okoljskimi problemi. Naravni življenjski prostor se umika nasadom monokultur in se uničuje zaradi vedno večjega apetita zahodnega sveta po rudnih bogastvih, ki narekuje odpiranje ogromnih rudnikov in odprtih kopov. Globalizacija pa je s sabo prinesla tudi velik problem odpadkov, ki marsikatero mokrišče počasi, a vztrajno spreminjajo v deponijo.

Zanimive živali: žabi vrst *Hyperolius bobirensis* in *Arthroleptis krokosua*, bledičnik vrste *Cryptomys zechi* je na območju Gane endemični sesalec, metulj vrst *Mylothris atewa* in *Iridana agneshorvathae* sta dve, a ne edini endemični vrsti metuljev, prav tako pa je endemičen škorpion vrste *Butheoloides cimrmani*

Zanimive rastline: endemična orhideja vrste *Rhipidoglossum laticalar*, pandanovčevka vrste *Pandanus abbiwii*, broščevka vrste *Psychotria ankasensis*, *Ixora tenuis*

Priporočena literatura: Field Guide to the Birds of Ghana (Helm Field Guides): http://www.pbase.com/ianfulton/ghana_species (14. 10. 2014)

Podnapisi:

Zemljevid: Uporabljen z dovoljenjem »The General Libraries, The University of Texas at Austin«.

- 1: Cape Coast, zapuščina trgovine s sužnji
- 2: Kongoška zamorska mačka ali mona (*Cercopithecus mona*)
- 3: Kapucasti jastrebi (*Necrosyrtes monachus*) in pojedina
- 4: Slapovi Amedzofe v regiji Volta
- 5: Oranžni tkalec (*Ploceus aurantius*)
- 6: Pogled s trdnjave Fort Batenstein v obalni vasi Butre proti notranjosti Gane

foto: Sofia Getzin (5), Ines Kavgić (ostalo)



Gana je zagotovo država, ki popotnika preseneti s kulturno in naravno raznolikostjo. Več kot 560 kilometrov obale le nekaj stopinj nad ekvatorjem daje vpogled v temačno preteklost trgovanja s sužnji. Trdnjave, ki si jih je marsikje že prisvojila in prerasla narava, so tako danes dom ne le ljudi, marveč tudi mnogih rastlinskih in živalskih vrst. Z vrha trdnjave razgled na eno stran seže na obzorje, ki ga skriva Atlantski ocean, na drugo stran pa v neskončnost tropskih gozdov, ki tvorijo srce Gane, proti severu pa prehajajo v bolj suhe predele savane. Biotsko raznovrstnost Gane dopolnjuje več kot 100 etničnih skupin in približno toliko različnih jezikov.



Obalni predel

Obsežni obalni predel Gane moškemu delu tukaj živečega prebivalstva omogoča preživljanje z ribištvom, rodovitna prst pa kmetovanje, za katero morda še bolj pogosto popri-mejo tudi ženske. Med gručo ljudi so svoj dom našle tudi zanimive ptice: oazna grlica (*Streptopelia senegalensis*), oranžni tkalec (*Ploceus aurantius*; slika 5) in dominikanska vdovi-ca (*Vidua macroura*; slika 7) iz reda pevcev. Ponekod je med sprehodom po plaži moč opaziti tudi kapucaste jastrebe (*Necrosyrtes monachus*; sliki 3 in 8), ki se preobjedajo nad naplavljenim truplom kakšne živali ali pa zavrženimi ostanki rib. Akra, glavno mesto Gane, je svoja obalna mokrišča zame-njala za odlagališča smeti in zdi se, da so tukaj živeče male bele čaplje (*Egretta garzetta*) obstale v času ali pa odšle v iska-nju nedotaknjenih obalnih lagun.

Nzulezu in mokrišče Amansuri

Od leta 2000 je Nzulezu (slika 9) na UNESCO-vem seznamu svetovne dediščine zaradi kulturnega pomena te »koliščar-ske« vasi, ki je dostopna samo s kanujem. Vseeno pa med enournim veslanjem pogled marsikdaj uide proti nebu in drevesom, saj je skupaj z jezerom Amansuri dom več kot 200 vrstam ptic in 600 vrstam metuljev. V območju Aman-suri lahko v določenem delu leta opazimo peščence (*Calidris alba*), kraljeve čigre (*Thalasseus maximus*), črne prosen-ke (*Pluvialis squatarola*), komatne deževnike (*Charadrius hiaticula*) in mnoge druge vrste. To je tudi edino območje ob obali Gane, kjer lahko redno opazujemo skupino tridesetih školjkaric (*Haematopus ostralegus*).

Naravni rezervat Kakum

Ta del zaščitenega tropskega pragozda je dom več kot 200 vrstam ptic. Kar ga dela posebnega, je t.i. »canopy walk« (slika 10), ki obiskovalcem omogoča, da se skozi gozd sprehodijo na nivoju krošenj, in tako poskrbi za prav posebno doživetje. V parku je mogoče tudi prespati in z nekaj sreče opazovati nočno posebnost območja iz družine pravih sov – malega vira (*Bubo poensis*). ●



7

8

9

10